Die digitale Landesbibliothek Oberösterreich

oö landes bibliothek

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:
Director: Mag. Renate Plöchl
Deputy director: Mag. Julian Sagmeister
Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek
Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:
Email: landesbibliothek(at)ooe.gv.at
Telephone: +43(732) 7720-53100

ſportelliſq; munuſcul' mōachorū· ſpiritalia
hec ꝛ manſura dona ſuſcipite: ac btm̄ iob q̄
adhuc apd' latinoſ iacebat ī ſtercore· ꝛ ver
mibus ſcatebat errorum: integrum imma
culatumq; gaudete. Quomodo eniz poſt
probatōnem atq; victoriam duplicia ſunt
ei vniuerſa reddita· ita ego in lingua no-
ſtra vt audacter loquar· feci eum habere q̄
amiſerat. Igitur et vos et vnumquēq; le-
ctorem ſolita prefatione commoneo· et in
principijs librorum eadem ſemper anne-
ctens rogo vt vbicunq; ſemper precedē
tes virgulas videritis· ſciatis ea que ſub-
iecta ſunt in hebraicis voluminibus non
haberi. Porro vbi ſtelle imago preſulſe-
rit: ex hebreo in ſermone nr̄o addita ſunt.
Necnon et illa que haberi videbantur et
ita corrupta erant vt ſenſum legētibus tol
lerent: orātibus vobis magno labore cor-
rexi· magis vtile quid ex odio meo eccleſi-
is xp̄i venturꝝ ratus· q̄ʒ ex alioꝝ negocio.

Argumentū in librum iob incipit.

IN terra quidez habi
taſſe iob huſitidi ī finibus idumee ꝛ
arabie fertur· ꝛ erat ei nomen iobab.
Et accepit vxorem arabiſſam· et genuit fi
lium quem vocauit ennon. Erat autem ip
ſe filius quidem zareth de eſau filijs filiꝰ:
de matre vero boſra· ita vt ſit quintus ab
abraam. Et hi ſunt reges qui regnauerūt
in edom: in qua ꝛ ipſe regnauit: ſed primꝰ
in ea regnauit balach filius beor· ꝛ nomē
eiuſdem ciuitatis naaba. Poſt balach au
tem iobab qui vocatur iob. Poſt iob autē
huſam· qui erat dux ex themanorum regi
one. Et poſt illuz regnauit ada filius be-
ath· qui excidit madian ī campo moab: ꝛ
nomen ciuitatis eius chethëauith.

Argumentum explicit.
Prothemata in Job icipiunt.

QVedam hyſtorice hic dicuntur· et allegorice·
et moraliter· quedam nequeunt ad litterā ac-
cipi· quia erronea eſſent· vel impoſſibilia· vl' a
ſe inuicem diſcordantia· vt illud· ſ· ſub quo curuantur
qui portant orbem: quaſi gigantes mundum vehant.
et illud ſ· Elegit ſuſpendium anima mea· quaſi tam
patiens velit ſuſpendio vitaz finire· ꝛ illud· ſ· Pereat
dies in qua natus ſum ꝛc. Aliquando qui ſenſum litte
re negligit· veritatis lumen ſibi abſcondit: dum intrī-
ſecus aliud querendo· quod foris eſt perdit· vt dum d'
mie operibꝰ dicit· ſi negaui qđ volebāt paupibus· al
legoriam querat. Diuinus eſt ſermo· ſicut in myſterijs
prudentes exercet· ita ſuperficie ſimpliceſ refouet· quia
eſt vt fluuius planus et altuſ: in quo agnus ambulet·
elephas natet.

Ranti homini data eſt lex. Inobediens legi cō
funditur exēplo maxime hominis ſine lege· qui
legaliter vixit. Vnde· ſydon erubeſce· i· ſtabilitas in le
ge poſitorum ait· mare gentilitaſq; dum legem cuſto-
dit· auditores legis redarguit.

DIcitur moyſes hec de iob quaſi de anteceden-
te ſcripſiſſe· quia in geneſi legitur ioab de eſau
deſcendiſſe· et balac filio beor in regnum ſucceſſiſſe.

Sed mos eſt ſacri eloquij in prioribus partibus bre-
uiter longe poſt ſecutura perſtringere dum ad alia p
perat. Non igitur fuit iob ante legem· ſed tempore iu
dicum· quia ipſe verius creditur geſta victorie ſue ſcri-
pſiſſe. Nec nocet quod ait dixit vel fecit hec iob· quia
mos eſt ſanctis de ſe quaſi de alijs loqui· ſpūs em̄ eſt
qui loquitur in ipſis· de ipſis ſicut de alijs. Unde an
gelus moyſi modo angelus dicitur qui exteriꝰ ſeruit·
modo dominus qui interius preſidet· vnde et dauid.
Attendite popule meus legem meam· non enim popu
lus vel lex erat dauid· ſed eiꝰ qui in eo loquitur.

A gentili ſicut a iudeo voluit prophetari: qui
p vtroq; populo venerat.

INfructuoſa loquacitas quaſi verborum folia
a diuinis reſecatur· dum in templo dei nemus
plantari prohibetur. Indignum eſt vt verba celeſtis
oraculi reſtringantur ſub regulis donati.

VIrtus iob et in quiete magna fuit ſibi nota et
deo· ſed flagellis commota vt aromata nobis re
dolet. Unde et fideſ grano ſinapis comparatur· quod
non contritum lene eſt· ſed ſi conteritur inardeſcit· et
quod latebat in eo prodit· vnde in pſal. In die man-
dauit dominus miſericordiam ſuam· et nocte declara
uit eam. Donu miſericordie· quod in diei quiete per-
cipitur· nocte aduerſitatis manifeſtari dicitur. Flagel
latur etiam· vt inter mala gratias agere ſciret· qđ vnū
ei profecto deerat. Quod ergo hoſtis ad malum peti-
it· deus ad bonū permiſit. Nec putet quis aliqua ver
ba iob reprehendenda quem adeo commendat deus·
in quo quaſi medio dyabolus contra deuz certat. Qz
ergo bona ſua narrat: non eſt arrogantia· ſed per ea
ſe ne deſperet confirmat· cum per tot mala et amicorū
opprobria cogeretur deſperare de vita ſua.

OMni genere temptatōis feritur iob. Damnis re
rum quibus potens in ſeculo moueri putabat·
ſ; hec deſpicit. Orbitate prolis· ſed hanc equanimiter
dolet. Percuſſiōe carniſ quaz patienter tolerat· ꝛ hec
fuerunt quaſi exterior impetus belli· et quaſi hoſtes a
facie pugnantes. Intus vero per vxorem quaſi p ciuē
mens ſuſtinet venena conſilij· ſed ꝛ hāc ſapiēter docz

AMici ad conſolatōnē veniūt· ſed ad increpatō-
nem proſiliunt· inter quos et vltimus iunior q; ī
dignus ſit· acrius increpat· quia aliqñ plus conturbāt
ꝟba q̄ʒ vulnera. Ecce quaſi hoſtes ex latere. Per ver
ba probatur patientia· per verba exercetur ſapiētia· il
la robore. hec rōne ſupauit

AMici iob magis ignorantia deliquerunt q̄ʒ ma-
licia. Non enim tantus vir amicos iniquos ha-
buit· ſed dum cauſam percuſſionum diſcernere neque
unt in culpam labuntur. Percuſſionum enim alia eſt
qua percutitur iniquuſ vt puniatur· alia vt corrigatur
alia ne futura committat· alia vt cū conſequitur ſalus
ſaluator amplius ametur. Bonus ſi percutitur meri-
ta cumulantur· quod neſcientes diſtinguere percuſſuz
pro culpa credunt· vnde et citius ad veniam redeunt
quos deus hic humiliat· vt non niſi per eum quem de
ſpexerant ad gratiā reciperet.

SIcut omnes iuſti· ita iob non mō verbis: ſed re-
bus chriſtum preſignauit: vt per paſſionē paſſu-
rū oñdat xp̄m· i· caput cum corpore quod eſt eccleſia·
Vxor eius carnales ſignificat qui intra eccleſiam que
per fidem ppius ſunt duriuſ vita premunt. Amici iob
hereticos qui ſpecie cōſulēdi decipere volūt· et dñ qua
ſi pro domino loquuntur· veritati aduerſantur. Job
dolens dicitur quo paſſio chriſti: vel labor eccleſie ex-
primitur. Elipha; domini contemptus· i· heretici qui
dum falſa de deo ſentiunt· eum ſuperbiendo contem-
nunt. Baldac vetuſtas ſola· quia non intentōne bo-
na· ſed appetitu glorie loquuntur· i· non zelo noui ho
minis· ſed prauitate vite veteris. Sophar diſſipatio
ſpecule· vel diſſipans ſpeculatorem· quia heretici mē-
tes ſupernas contemplantes· verbis percutere appetūt